

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (R&D) มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการ 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการ และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการ มีวิธีดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน และการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 6 คน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการ โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการ กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ครู จำนวน 8 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเทียบตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608) และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 77 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โรงเรียนบ้านคลองสองปาก ในปีการศึกษา 2563 รวมจำนวน 92 คน และขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 รวมจำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้องของรูปแบบ และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบข้อสรุป ซึ่งผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสองปากโดยรวม มีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองสองปาก พบว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ กระบวนการดำเนินงาน แนวทางการประเมิน และเงื่อนไขความสำเร็จ โดยกระบวนการดำเนินงานของรูปแบบ SE-PLC-E Model ประกอบด้วย การศึกษาและวิเคราะห์ (Study and analyze) กระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ (Efficient operation process) กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการประเมินผล (Evaluation) ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิโดยภาพรวม รูปแบบการบริหารงานวิชาการมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองสองปาก พบว่า

3.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2563 เฉลี่ยร้อยละ 90.18 สูงกว่าค่าเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่าน (Reading Test: RT) เฉลี่ยร้อยละ 72.88 สูงกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 65.55 แต่ต่ำกว่าระดับ สพฐ. ที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 73.20 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) เฉลี่ยร้อยละ 53.84 สูงกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 42.14 และสูงกว่าระดับ สพฐ. ที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 44.53

3.2 ครูมีความสามารถในการปฏิบัติงานตามรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองสองปาก โดยรวม ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับการปฏิบัติมากที่สุด

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองสองปาก พบว่า

4.1 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองสองปาก อยู่ในระดับมากที่สุด

4.2 ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองสองปาก ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสองปาก โดยรวม มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D.= 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D.= 0.50) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.50) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.49$, S.D.= 0.51) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.47$, S.D.= 0.50) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.46$, S.D.= 0.54) และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.45$, S.D.= 0.50) ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ มีการร่วมมือกันระหว่างครูและบุคลากรในสถานศึกษาเป็นอย่างดี ทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมการพัฒนางานวิชาการให้ได้คุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา ครูและบุคลากรร่วมคิด ร่วมตัดสินใจและร่วมพัฒนางานด้วยความเต็มใจ ทุกฝ่ายร่วมมือกันปฏิบัติงาน จึงทำให้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูทั้ง 6 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาระบบการเรียนรู้อ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษามีระดับการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรินทร์ ปะนามะเก (2558 : 52-86) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้แก่ การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร การศึกษาดูงานสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ การดำเนินการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ผู้บริหารและคณะครูมีการทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง และมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา อยู่เสมอ มีการนิเทศภายในโดยผู้บริหารและคณะครูอย่างสม่ำเสมอ มีการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบใช้กระบวนการ PDCA ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และงานวิจัยของพรนภา เอกนิพนธ์ (2561 : 1490) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่เป็นจริงการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน สำหรับสภาพที่ควรจะเป็นของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ

สำหรับด้านที่ควรพัฒนา คือ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศของพอล, อัดัมส์ (Paul, Adams. 2008 : 375) ศึกษาพบว่า การปฏิบัติที่ดีที่สุดในการดำเนินงานวิชาการ ได้แก่ การกระจายอำนาจให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม นโยบายการศึกษาต้องชัดเจน มีการทดสอบระดับชาติ การได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชน การพัฒนาการเรียนการสอน ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุน บุคลากรมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาการเรียนการสอนยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน งานวิจัยของแจ๊ค (Jack, 2008 : 103) ศึกษาพบว่า ปัจจัยที่จะนำไปสู่แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านวิชาการ ประกอบด้วย การมีโครงสร้างการบริหารไม่ซับซ้อน การได้รับการสนับสนุนด้านการเงินและทรัพยากร มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน การส่งเสริมด้านการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การให้บริการทางวิชาการอย่างมีอาชีพ และการมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในองค์กร เป็นต้น และงานวิจัยของเซา (Zhao, 2008 : 46) ศึกษาพบว่า การปฏิบัติที่ดีเลิศด้านงานวิชาการ ประกอบด้วย การมีมาตรฐานด้านวิชาการของโรงเรียน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา มีครูรับผิดชอบในการเรียนการสอน รัฐมีนโยบายทางการศึกษาที่ชัดเจน ผู้บริหารมีแนวคิดที่สร้างสรรค์ และสังคมให้การยอมรับการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองสองปากพบว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ กระบวนการดำเนินงาน แนวทางการประเมิน และเงื่อนไขความสำเร็จ โดยกระบวนการดำเนินงานของรูปแบบ SE-PLC-E Model ประกอบด้วย การศึกษาและวิเคราะห์ (Study and analyze) กระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ (Efficient operation process) กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการประเมินผล (Evaluation) ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิโดยภาพรวม รูปแบบการบริหารงานวิชาการมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ คือ การศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาผนวกกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์สภาพการบริหารงานวิชาการของครูและบุคลากรในโรงเรียน ก่อนที่จะทำการยก ร่างรูปแบบ ตรวจสอบรูปแบบ และปรับปรุงรูปแบบ สอดคล้องกับแนวคิดของธริศร เทียบปาน (2562 : 71-73) ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพของโรงเรียน และคู่มือการดำเนินการฯ มี 5 ขั้นตอน คือ 1) การร่างรูปแบบ 2) การตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยการทดสอบหรือประเมินโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3) ปรับปรุงรูปแบบ 4) จัดทำคู่มือประกอบการดำเนินการตามรูปแบบ และ 5) ประเมินความเหมาะสมของคู่มือฯ จากขั้นตอนการสร้างดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาทำการสังเคราะห์ กระบวนการบริหาร และสร้างรูปแบบ จึงส่งผลให้รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้

เรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสองปาก ที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยนุช สุวรรณนิตย์ (2560 : 123-124) ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษใต้ตอนบน ผลการวิจัยพบว่า การประเมินพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการพบว่ามีความเป็นไปได้ และเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองสองปาก พบว่า

3.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2563 เฉลี่ยร้อยละ 90.18 สูงกว่าค่าเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่าน (Reading Test: RT) เฉลี่ยร้อยละ 72.88 สูงกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 65.55 แต่ต่ำกว่าระดับ สพฐ. ที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 73.20 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) เฉลี่ยร้อยละ 53.84 สูงกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 42.14 และสูงกว่าระดับ สพฐ. ที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 44.53 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก การดำเนินงานตามขั้นตอน SE-PLC-E Model ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์ และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยขั้นการศึกษาและวิเคราะห์ กระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการประเมินผล เป็นขั้นตอนการดำเนินงานที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนบ้านคลองสองปากเป็นหลัก ดังนั้น กระบวนการดำเนินงานวิชาการ ผู้วิจัยเน้นการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ ทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายใน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสังคมปัจจุบันที่เทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามามีบทบาทกับชีวิตประจำวันมากขึ้น สถานศึกษาจึงได้นำเอาระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงานวิชาการ เพื่อเพิ่มความสะดวก รวดเร็วในการสืบค้น มีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา และนอกจากนี้ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมตามความต้องการ ความถนัด ความสนใจการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครูมีการจัดทำสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย ครูผู้สอนให้ความรัก ความเมตตา เอาใจใส่ต่อผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการศึกษาค้นคว้า มีการพัฒนาตนเองเสมอ ใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย มีการสอนซ่อมเสริม มีการทดสอบอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ นอกจากนี้มีการวัดผลและประเมินที่สามารถสะท้อนผลกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา

มีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของนักเรียนสอดคล้องกับแนวคิดของประหยัด อนุศิลป์ (2555 : 1503) ได้เสนอแนวทางการบริหารเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษา ไว้ดังนี้ คือ การสร้างความตระหนักร่วมกันระหว่างครูในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีการวิเคราะห์สภาพปัญหาศึกษาความต้องการของแต่ละโรงเรียนโดยพิจารณาผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพื้นฐาน (O-Net) วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อกำหนดแผนงาน เป้าหมายความสำเร็จ และหาทางเลือกในการพัฒนา การจัดการเรียนการสอนโดยมีการสร้างบรรยากาศในการเรียน จัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดสอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศของกรอสแมน (Grossman, 2009 : 168) ศึกษาพบว่า การพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนให้มีแนวทางดำเนินการที่ดีต้องดำเนินการโดยการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ นโยบายของรัฐต้องเน้นอนการปรับปรุงวิธีการสอนของครูโดยนำวิธีการที่ดีที่สุดมาใช้จะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตลอดจนการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรในการพัฒนาครูจะทำให้การจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และงานวิจัยของเดวิด (David, 2009 : 8-10) ศึกษาพบว่า การปรับปรุงงานวิชาการของครูช่วยให้นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติที่ดีที่สุดของครู ในด้านการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การให้ความเสมอภาคทางการเรียนรู้ของผู้เรียน การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนเป็นต้น โดยครูต้องพัฒนาและหาวิธีการที่ดีที่สุดเพื่อนำไปสู่การมีคุณภาพในการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตน

3.2 ครูมีความสามารถในการปฏิบัติงานตามรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองสองปาก โดยรวม ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากว่า การดำเนินงาน ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีการร่วมมือกันของครู และผู้บริหารบนพื้นฐานความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ผู้วิจัยจะเป็นผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกในทุกด้าน ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้รับการพัฒนาตนเองเสมอ จัดให้มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่งเสริม สร้างแรงจูงใจและเสริมสร้างขวัญ กำลังใจให้แก่เพื่อนร่วมงาน สนับสนุนให้มีการวิจัย เผยแพร่ข่าวสาร ผลงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่องเป็นระยะและมีการยกย่อง ชมเชยต่อสาธารณชน และ

ประกาศเกียรติคุณ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวบ่งชี้/สาระหลักของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพตามแนวคิดของชำนาญ บุญวงศ์ (2557 : 94-100) ซึ่งได้กำหนดไว้ 4 ตัวแปร คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ที่ดี มีความสามารถในการจูงใจ การเป็นตัวอย่างที่ดี การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหาร 2) การมีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม ขยัน ประหยัด และยึดมั่นในสัมมาอาชีวะ สำนึกในหน้าที่ รับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ เป็นผู้มีความคิดริเริ่ม ของครู 3) รับผิดชอบต่อหน้าที่และความรับผิดชอบ รู้จักตนเอง รู้จักการให้ความร่วมมือกับคนอื่น รู้จักแบ่งปัน มีน้ำใจของนักเรียน และ 4) กระบวนการสอนของครูผู้สอน ที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนพัฒนาตนเองโดยใช้กระบวนการ PLC เพื่อนำแนวคิดมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการครั้งนี้ ทำให้มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ทำให้ได้รับรางวัล งานวิจัยที่สนับสนุนข้อค้นพบนี้ คือ งานวิจัยของวรรณพร ศิลาขาว และ พร้อมพิไล บัวสุวรรณ (2560 : 95-96) ได้ศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและตัวแปรส่งผ่านที่มีผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ได้ข้อค้นพบใหม่ คือ ชุมชนทางวิชาชีพครู ส่งผลทางตรงต่อ การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน และส่งผลทางอ้อม ต่อคุณภาพผู้เรียน โดยมีการจัดการเรียนการสอนเป็นตัวส่งผ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ชุมชนวิชาชีพของครู และความผูกพันของผู้ปกครองและชุมชน ส่งผลทางตรงต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และงานวิจัยของจิรัชญ์พัฒน์ ใจเมือง (2563 : 63) ได้ศึกษา รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมของผลสัมฤทธิ์จากการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยเฉพาะด้านผลลัพธ์คุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีระดับความคิดเห็นสูงสุด รองลงมาคือผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการ ตามลำดับ

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองสองปากพบว่า

4.1 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองสองปาก อยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมกับครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการกำหนดขอบเขต เป้าหมาย และวิธีดำเนินงานด้านวิชาการของรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ชัดเจน เป็นไปตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์ของสุพานิ สฤกษ์วานิช (2553 : 12) ที่กล่าวว่า เนื่องจากการที่องค์กรต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายใน ผู้บริหารที่มีกระบวนการบริหารที่เป็นระบบและต่อเนื่อง ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดแผนกล

ยุทธ์ การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการควบคุมและประเมินผลสัมฤทธิ์ มีการปรับปรุงและสร้างแผนกลยุทธ์เพื่อสร้างข้อมูลป้อนกลับตลอดเวลา ช่วยให้นักบริหารวางแผนกลยุทธ์ได้ดีและง่ายกว่าเดิม ช่วยให้ห้องครมมีทิศทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน ผู้วิจัยนำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการ โดยให้ครูและบุคลากรได้มีส่วนร่วมในทุกกระบวนการดำเนินงาน เริ่มตั้งแต่การประชุมชี้แจงการสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงเทคนิคการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีการกำกับ นิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้วิจัยสามารถยกระดับผลการปฏิบัติด้านการบริหารงานวิชาการให้ดีขึ้น ทำให้งานวิชาการของโรงเรียนบรรลุทั้งประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล และมีผลการประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑริกา วิฑูรชาติ (2551 : 238-249) ได้ศึกษาการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชนขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่1-2 ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชนขั้นพื้นฐาน ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมทุกกลยุทธ์อยู่ในระดับมากที่สุด 4 มาตรฐาน คือ ด้านอรรถประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง งานวิจัยของชัตติยา ด้วงสำราญ (2552 : 248-251) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อทราบถึงองค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กและรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 6 องค์ประกอบ ซึ่งมีความเหมาะสม ถูกต้อง เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และงานวิจัยของปิยนุช สุวรรณนิตย์ (2560 : 123-124) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคใต้ตอนบน ผลการวิจัยพบว่า การประเมินพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการพบว่าเป็นไปได้ และเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4.2 ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองสองปาก ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก การดำเนินงานของรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ครั้งนี้ มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ จุดเด่น จุดด้อยและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ศึกษาแนวคิดการบริหารงานวิชาการที่ประสบผลสำเร็จ เช่น หทัย ศิริพิน (2558 : 44-89) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ แต่ละด้าน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ควรมีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่ชัดเจนและสอดคล้องกับ

ท้องถิ่น 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรพัฒนาเรื่องการขาดแคลนบุคลากร สื่อ อุปกรณ์ต้องพร้อม และควรพัฒนานักเรียนให้อ่านออก เขียนได้ 3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ควรมีการจัดการอบรมให้ความรู้กับคณะครูในเรื่องของงานวิจัย 4) ด้านการจัดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ควรมีคู่มือปฏิบัติงานเพื่อสื่อสารให้คณะครูทุกคนเข้าใจ จัดระบบงานวิชาการให้ชัดเจน 5) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรมีสื่อให้พร้อมใช้งาน และจัดหาสื่อให้ครูได้ใช้ตรงกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้นสอดคล้องกับแนวคิดของวัชรินทร์ ปะنامهเก (2558 : 52-86) ได้เสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้แก่ การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร การศึกษาดูงานสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การดำเนินการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ผู้บริหารและคณะครูมีการทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง และมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษาอยู่เสมอ มีการนิเทศภายในโดยผู้บริหารและคณะครูอย่างสม่ำเสมอ มีการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบใช้กระบวนการ PDCA ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 การนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงให้มากที่สุด คือ องค์ประกอบของรูปแบบ วิธีการพัฒนาให้ละเอียดและเข้าใจทุกขั้นตอนก่อนการพัฒนา นอกจากนั้นควรศึกษาสภาพแวดล้อม บริบทของโรงเรียน เพื่อให้การใช้รูปแบบเป็นไปในทิศทางที่ต้องการและประสบผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.2 การนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการไปใช้ ควรให้ความสำคัญทั้งแนวคิด และกิจกรรมที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้กระบวนการบริหารครอบคลุมขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ และใช้วิธีการพัฒนาอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง มีการประเมินผลอย่างเป็นระบบ

1.3 หลักการสำคัญของรูปแบบการบริหารงานวิชาการ ควรเน้นหลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความตระหนักและความยั่งยืนของผลการพัฒนา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการที่เป็นเลิศเพื่อค้นหาแนวทางปฏิบัติที่ดี

2.2 ควรวิจัยเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์ และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างโรงเรียน ขนาดต่าง ๆ ที่มีบริบทหรือสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกัน

2.3 ควรมีการวิจัยรูปแบบการบริหารโดยประยุกต์ใช้แนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในกลุ่มงานอื่น เช่น กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงานทั่วไป เป็นต้น เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมกับลักษณะงานนั้น ๆ ต่อไป